

JOSIP VANDOT:

Romanje naše Jelice.

Planinska pripovedka.

3.

zke steze ni hotelo biti nikoli konca. Vedno bolj strma je prihajala in vedno više se je vzpenjala po samotni gori. Gluha tišina se je razprostirala krog in krog. Tu gori ni bilo več niti čebljajočih sinic niti plahih srn, ki se pasejo navadno po samotnih zagorskih gozdovih. Globoko doli so že bile zelene smreke, temne jelke in vitki mecesni.

Tod gori so rasle košate bukve, ki pa so postajale vedno redkejše. Kraj steze so štrlele visoke skale, ki pa so bile vse porasle s sivkastim mahom in rdečim ravšjem. Solnce je mirno gledalo z modrega neba in se je kar vidoma bližalo navpičnim, tu pa tam z belim snegom pokritim štirim vrhovom gore. — Kocelj se je ozrl časih na sonce, in skoro prav mu ni bilo. Zlovoljen se je obrnil nazaj na Anjo Panjo, ki je stopala tesno za otrokoma. »Hej, teta Anjara Panjara — hopsasal« je dejal Kocelj v slabi volji. »Ali je še daleč vaš sodnik? Pa kje je tisti sodnik, teta Anjara Panjara?«

»Boš že videl,« je zagodrnjala Anja Panja. »Le stopaj naprej! Če ne, pa te podrezam s palico.«

No, Kocelj se je namrdnil in je zopet prijel Jelico za roko. Pa so šli naprej; po strmini so šli in so zopet molčali. Drevje se je vedno bolj razmikalo. Krivenčasto, vse polomljeno rušje je raslo vsepovsod med štrlečim, ostrim skalovjem, in zdaj se je lepo in razločno videlo na vrh gore. Visoke, razdrte pečine so se dvigale tam gori, da se je Koclju in Jelici že dozdevalo, da se zdaj pa zdaj prevale tiste ogromne skale in se zrušijo naravnost v dolino, ki je ležala globoko, globoko pod goro. Pod skalovjem pa so se vili med zelenim rušjem dolgi in ozki peščeni plazovi, ki se je po njih neprestano kotalilo kamenje in je drčal droben pesek.

»Aha!« je izpregovoril Kocelj, ko je zagledal tik nad sabo visoko skalovje. »Že smo na vrhu gore. Saj vem — tisto melišče tamkaj se

imenuje Krivi plaz. In onkraj plazu zija sredi strašne skale Črna lopa. To ti je votlina, ti rečem, Jelica! Naša stara mati mi vedno pripoveduje, da drži tista votlina naravnost v deželo Kolovozijo. Tam pa raste na leskovih grmih sama pamet, in tudi bister razum raste tam. Pa še marsikaj drugega raste v deželi Kolovoziji. O, da bi ti hotel pripovedovati o vsem! Ves dan bi ti lahko pripovedoval — hopsasa!»

A Jelica je zmajala z glavo. Žalostna je pogledala Koclja in je odvrnila: »Hm, dežela Kolovozija... Pa kaj pomaga meni, kaj pomaga tebi! Oj, da je morala naju zalotiti hudobna Anja Panja! Zdaj pa ne pridem danes več na senožet. Še dobro, če bom mogla priti pred nočjo domov... Oj, Kocelj, lačna sem. Pa se ne upam jesti. Bojim se, da me Anja Panja zopet ne pograbi...«

Kocelj se je pa ustavil in je zamahnil z roko. »Lačna si, pa se ne upaš jesti?« se je začudil. »Nikogar se ne boj — hopsasa! Ta bi bila lepa, da bi še jesti ne smela, če si lačna! Bomo videli, kdo ti bo branil! O, Anjara Panjara ti že ne bo branila. To ti rečem jaz — hopsasa!« — Kocelj je kar prijel za Jeličin nahrbtnik in ga ji je snel z rame. Siloma je posadil Jelico na bel, gladek kamen in je razvezal nahrbtnik. Pa je rekel: »Le jej, Jelica! Kar brez skrbi jej! Pa niti ne glej na Anjaro Panjaro in je ne poslušaj! Naj godrnja in piska — hopsasa!«

Jelica je res pričela jesti suho svinjino in kolaček, ker je bila resnično lačna. Anja Panja se je ustavila in ju je pogledala s hudim pogledom. »Kdo je vama rekel, da smeta počivati?« je vprašala. »Ali nemara jaz? Kar hitro na noge in stopajta naprej, nepridiprava!«

»Oha, teta Anjara Panjara, le počasi — hopsasa!« je odgovoril Kocelj prav mirno. »Sicer sem precej bedast in zadosti kratke pameti, a toliko vendar vem, da naj človek jé, če je lačen. Seveda, če kaj ima... Tako me uči doma naša stara mati, in naši stari materi ne boste ugovarjali niti vi, teta Anjara Panjara — hopsasa! — Pa tudi tega me uči naša stara mati, da naj spoštujem vse ljudi. Tudi vas, teta Anjara Panjara! A kako naj vas spoštujem in vas rad imam, ko me pa dolžite grde tatvine? Da bi samo mene dolžili, no, bi pa nazadnje mogoče še mirno prenesel. A da dolžite tega nemarnega greha našo Jelico! Hoj, teta Anjara Panjara — hopsasa! Tega pa nikoli ne prenesem in zaradi tega bom na vas jezen vse svoje življenje. In moja stara mati mi ne poreče, da ne delam prav, in mi tudi ne poreče, da sem neumen in bedast... Tako je in tako vam rečem, teta Anjara Panjara — hopsasa! Vi pa napravite, kar hočete!«

Anja Panja se je namrdnila in ni odgovorila ničesar. Stopila je naprej in je počakala tam ob rušju. Kocelj se je pa nasmejal in je rekel: »Ali si videla, Jelica? Saj sem ti dejal prej-le, da se ne boj ničesar. O, Anjaro Panjaro uženeva, da bo joj! Hopsasa — kar cmerila se bo pred sodnikom, tako jo uženeva. Samo, da bi bili kmalu tam!

Pa se bova smejala, Jelica, tako lepo se bova smejala! Zato pa se ne boj ničesar in le meni verjemi in zaupaj!»

Jelico pa je minil ves strah, ko je slišala Kocljeve besede. Mirno je použila svojo malico in jo ponudila tudi Koclju. A Kocelj se je branil in ni hotel ničesar vzeti. Jelici ni preostalo nič drugega, kakor da je zavezala svoj nahrbtnik in se je dvignila. Pa so šli dalje — Kocelj in Jelica spredaj, Anja Panja pa za njima. Iz gostega rušja so krenili na levo in so se približali širokemu Krivemu plazju. Bredli so preko peska in preko snega, ki je še ležal tod v ozkih, debelih plasteh. Mraz je bilo tu gori, da je Jelico kar streslo. Solnce se je ravno pogrezalo tam daleč za strme vrhe, in rožna večerna zarja je pokrila z zlatim plaščem ves zagorski svet. Živega glasu ni bilo širom okrog. Le iz globoke doline je prihajalo tiho brnjenje, da se je Koclju in Jelici zdelo, kakor da nekje med nemim skalovjem igra samotni pritlikavec na lepe citre. — »Kaj je to?« je vprašala Jelica vsa začudena. »Kaj pomeni to? Ali res igra vesel pritlikavec na svoje citre?«

»Ni pritlikavec, Jelica, ni pritlikavec,« je odvrnil Kocelj. »Oj, to je samo zvon, ki zvoni tam doli na vasi. Daleč je do vasi. Zato pa se čuje tisto zvonjenje tako slabo... A glej, že smo pri Črni lopi. Pa naju Anjara Panjara res privede v Črno lopo. Oj, hopsasa! Nemara pa naju povede celo v deželo Kolovozijo... Jelica, to bova gledala in se čudila, da nikoli tako! Pa lepo nama bo v deželi Kolovoziji... Ojojmenel! Nemara pa res raste tamkaj pamet na leskovem grmu! Pa jo utrgam in bom pameten in moder kot nihče na svetu. Ojojmene — hopsasa!«

In Kocelj se je zavrtel na peti in je zavriskal, da je odmevalo od stene do stene — odmevalo votlo in zateglo, kakor da stoji vrhu vsake gole stene pritlikavec in oponaša Koclja. Jelica se je čudila vsemu temu, pa tudi Kocelj se je že hotel čuditi. A tedaj ga je pograbila Anja Panja. In Anja Panja je bila jezna in mu je velela: »Tiho, pobič! Čemu tuliš in razgrajaš, da se plašijo divje koze po grmovju? Blizu smo našega sodnika... Zato pa bodi tiho, ker sicer te Vitranec pograbi, da joj! Le naprej, ti rečem! V votlino stopi in hodi tesno ob stenil!«

»Aha!« se je zavzel Kocelj in je tlesknil z dvema prstoma. »Tedaj se pa le nisem motil. V Črno lopo gremo, in tam je sodnik. In za Črno lopo je dežela Kolovozija... Glejte si no — hopsasa! Pa Anja Panja naju sama privede v Kolovozijo. Hehe, pa saj ji je lahko! Čarovnica je in ni tako bedasta kot Jankov Kocelj — hopsasa!«

Kocelj je stopil v prostorno votlino, ki je zevala črno in strašno pod ogromno, navpično steno. Tla so bila peščena in strma; gluha tišina je ležala po votlini, da se ni videlo nikamor. Jelica se je stresnila, in srčece ji je stisnil silen strah. Prijela je Koclja za roko in je rekla s plašnim glasom: »Strah me je, Kocelj, o, tako strah! Kaj bo

z mano? Ali slišiš, Kocelj? Strašno je tod okrog... Ali tebe ni strah, Kocelj?»

»Nič me ni strah,« je odgovoril Kocelj. »In čemu naj bi me bilo strah? Ničesar hudega nisem nikomur napravil. Še najmanj pa Anjari Panjari — hopsasa! — Kar tiho, Jelica, kar tiho! Lepo se me drži, da se ti nožica ne spotakne! Pusti strah in misli, da bo kmalu vsega konec! Saj ti ne stori nihče nič žalega... To temo pustiva kmalu za sabo. In kmalu bova pred sodnikom, ki naju žene predenj Anjara Panjara.«

Jelica je umolknila in je previdno stopicala kraj Koclja. Trdno ga je držala za roko, ker se je bala, da ne bi padla in bi potem zašla sredi črne teme. Zadrževala je sapo in je neprenehoma gledala pred se in upala, da se zdaj pa zdaj zasveti pred njo beli dan. A svetlobe ni bilo od nikoder. Že dolgo sta se plazila Kocelj in Jelica ob mrzli steni, a vendar še nista prišla nikamor. In Kocelj se je že razjezil in je nevšečno cepetnil z nogo. Že se je ustavil in je hotel poklicati Anjo Panjo. A tedaj se je oglasila Anja Panja nekje sredi teme in je zaklicala: »Stojta in počakajta v miru!«

Pa sta obstala in sta poslušala. Slišala sta drsajoče stopinje Anje Panje, ki je šla mimo njiju. Stopinje so se oddaljevale in so kar nena-

doma utihnile. Tedaj pa sta slišala glasno trkanje. Nekje tam spredaj je trkala Anja Panja s palico ob steno; trikrat je potrkala na skalo — in potem je bilo zopet vse tiho... »Oho, saj smo res že na koncu romanja,« je pošepetal Kocelj Jelici na uho. »Glej, Anja Panja že trka na vrata. Pa se oglasi sodnik in nas spusti v dvorano. Ali pa smo že res v deželi Kolovoziji, ki mi o njej pripoveduje stara mati čudne reči... Jelica, le pogum! Kocelj je s tabo, Kocelj — hopsasa...«

A Kocelj je umolknil. Zakaj hipoma se je zasvetila pred njima jasna svetloba, ki je šinila skozi vso prostorno votlino. Blesteča je bila tista svetloba, da je deček in deklica nista mogla prenesti. Zato pa sta si z dlanjo zakrila oči in sta mežikala skozi prste. Pa sta videla v tisti svetlobi Anjo Panjo. Tam gori pred njima je stala in jima je migala z roko. »Pridita semkaj!« jima je velela z zamolklim glasom, ki je čudno zvenel po širni votlini.

»Pojdiva!« je dejal Kocelj in je prijel deklico za roko. Odvedel jo je navzgor po suhem, drobnem pesku. In kar hipoma sta stala kraj Anje Panje, pa nista vedela naprej. A Anja Panja jima je pokazala molče z roko ozko odprtino, ki se je skozi njo sipala v votlino jasna svetloba. — »Kaj? Tu notri je naš sodnik?« se je začudil Kocelj in ni hotel naprej. »Teta Anjara Panjara — hopsasa! Ali mislite, da sem res tako neumen? Ne verjamem, da bi prebivali sodniki pod zemljo. A rečem vam, da nikarte uganjati z nama čarovnij! Nič kaj prijazen nisem vašim čarovnijam, ker imam premalo pameti, da bi jih razumel. Zato pa nočem slišati o njih, oj, nočem — hopsasa! Če je tu notri dežela Kolovozija, pa bi nič ne rekel — hopsasa...«

A Kocelj niti utegnil ni, da bi končal svoje govorjenje. Zakaj Anja Panja ga je pograbila; dvignila ga je in ga je potisnila v odprtino. Pa tudi Jelico je porinila za njim — in tako sta stala kar nenadoma onkraj odprtine na varnih tleh. Ozirala sta se okrog sebe; spogledovala sta se in sta se na vso moč čudila. Videla sta, da stojita v obširni izbi, ki pa ni imela nikjer nobenega okna. Svetloba je prihajala od zgoraj skozi veliko odprtino, ki pa je bila zadelana s steklom. Sredi izbe je stala okrogla, lesena miza, krog nje je bilo pet stolov. Drugega pohištva ni bilo v tej čudni izbi. Za mizo pa je sedel človek s širokokrajnim klobukom na glavi. Dolgo, belo brado je imel in je gledal srepo pred se. Deček in deklica sta ga zapazila. Začudila sta se, in Kocelj je dregnil Jelico z laktom in ji je pošepetal: »Glej, Jelica! To bo pa nemara najin sodnik. Pa se ga ne bojim. Anjaro Panjaro mu zatožim, da bo kar gledala... K njemu stopim — zdaj-le stopim, pa mu vse povem...«

Anja Panja ga je potisnila nazaj in je naglo stopila do mize. »Dva prevejanca sem prignala semkaj,« je rekla možu. »Pa ju obsodiš, kakor je treba. Hudo sta mi napravila in sta mi ukradla moj zlati rogljiček. A kaj naj počnem brez zlatega rogljička? Niti tri dni ne

morem živeti brez njega. . . Ukradla sta mi ga — nepridiprava! Zato pa ju tožim pred tabo, Vitranec!»

»Kaj? Kaj — hopsasa?« je vprašal Kocelj in je skočil do mize. »Teta Anjara Panjara laže — še vedno laže — hopsasa! Nisva ji z Jelico ukradla zlatega rogljička. Veverice so ji ga odnesle kdo ve kam med smreke, pa so ga ji skrile. . . Le pogledjte teto Anjaro Panjaro! Stric sodnik, pogledjte jo — hopsasa! Samo slamnat obroč nosi okrog glave, ker so ji veverice razgrizle slamnik. V obraz ji pogledjte

in ji preštejte vse praske in praskice, če morete! Veverice so jo, samo veverice! Pa bo nemara še celo rekla, da jo je Kocelj — hopsasa!»

Mož se je dvignil, da je bil velik, strašno velik. Hudo je pogledal Koclja in mu je zapretil s prstom. »Tiho, pobič!« je dejal s težkim, bučnim glasom. »Tiho bodi, ti rečem! Govóri tedaj, ko te vprašam, kako in kaj!«

»O, seveda — hopsasa!« je odvrnil Kocelj. »Seveda, molčim naj, ko se teta Anjara Panjara tako grdo laže. Pa vas lahko premoti, stric

sodnik, in vi boste verjeli njej, a ne meni... Pa nočem molčati, naka — nočem molčati! Bedast sem sicer in neumen; a vendar vem, da mi ne bo dobro, če se teta Anjara Panjara preveč nalaže.»

»Tiho!« je zarjul mož in je udaril s pestjo po mizi. Kocelj je umolknil in se potuhnil. Skočil je nazaj do Jelice in se je namrdnil. A vendar je rekel Jelici in se ni bal ničesar: »Kar mirna bodi in niti ne poslušaj Anjare Panjare! Saj se bo lagala — hoj, grdo se bo lagala... Samo jaz jo moram poslušati, da ji lahko v obraz rečem, kako grdo se je zlagala...«

Anja Panja pa je govorila o vevericah, kako so ji izmaknile iz skrinje pet debelih, mastnih lešnikov. Pa je hotela zato veverice kaznovati. A prišel je nepridiprav, Kocelj je prišel. Paličico z zlatim rogljičkom ji je odnesel. Veverice so pa videle vse to. In so vedele, da Anja Panja nima več moči, če nima paličice z zlatim rogljičkom pri sebi. Pa zato so navalile veverice nanjo; slamnik so ji raztrgale in jo strašno opraskale po licu. Pač jih je Jelica nagnala; pač je prinesel Kocelj paličico nazaj, a na paličici ni bilo več rogljička, ki ga je bil vzel in skril sam Kocelj. — »Ovbe, ovbe!« je končala Anja Panja. »Kaj naj počnem zdaj brez zlatega rogljička? O, niti tri dni ne morem živeti brez zlatega rogljička... Zato pa premisli, Vitranec, nesrečo mojo premisli! Pa sodi tako, da pridem zopet do zlatega rogljička! Pobič in deklica sta zmenjena. Zato pa jima preveč ne verjemi! Pošteno ju primi, tako ju primi, da pridem jaz zopet do svojega zlatega rogljička!«

»Teta Anjara Panjara — hopsasa!« je zavpil Kocelj. »Prav lahko pridete do svojega zlatega rogljička. Tako-le napravite z rokami: cigu-migul Hopsasa — pa kar po zraku prileti vaš zlati rogljiček... Čarovnica ste, pa vam je vse to kaj lahko.«

»Tiho!« je zarjul mož za mizo. »Ali ti nisem rekel, da bodi tiho? — Semkaj stopi, da te malo od bliže ogledam!«

Kocelj se ni prav nič pomišljal, ampak je stopil pogumno do mize. »Tu sem — hopsasa!« je rekel in je prekrižal roke na prsih.

»Kako ti je ime?« ga je vprašal mož in ga je presunljivo gledal.

»Kocelj sem, Jankov Kocelj — hopsasa!« je odvrnil Kocelj. »Doli iz vasi sem doma. Stare matere sem...«

»Prav si povedal, Kocelj — Jankov Kocelj!« je rekel mož in se je gladil po beli bradi. »A veš, kdo sem jaz? — Hm, jaz sem sodnik Vitranec. Tu v gori domujem in sodim pravde in nepravde. K meni se ne zatekajo samo ljudje, ampak zatekajo se tudi živali, divje in domače. In sodim pravično, in zmote ni v mojih sodbah. Zatekla se je Anja Panja k meni in te je obdolžila grde tatvine. Zato pa moram soditi tudi tebe. Ker te pa hočem soditi po pravici, mi moraš govoriti samo resnico. Če se mi zlažeš le enkrat, ti bo gorje — gorje, Kocelj!«

MAKSIM GASPARI: ZIMA

»O, seveda — hopsasal« je odgovoril Kocelj. »Jaz se ne lažem, nikoli se ne lažem. Laže se samo teta Anjara Panjara, da bi me spravila kdo ve kam, ker je zaradi veveric jezna name. Pa naj bo! Saj se je ne bojim...«

»Počasi, počasi, pobič!« ga je svaril Vitranec. »Lepo odgovarjaj na moja vprašanja, da bomo prej gotovi! Izmaknil si Anji Panji paličico z zlatim rogljičkom. Tam doli na trati si izmaknil paličico, in zaradi tega so veverice strašno opraskale Anjo Panjo. Ali si res izmaknil paličico?«

»Prav pravite, stric Vitranec!« je dejal Kocelj. »Pobral sem s trate paličico. Norčav sem bil; zato pa sem vzel tisto paličico. A nisem je ukradel, stric Vitranec — hopsasal Saj niti pobegnil nisem. V grmovje sem se potuhnil in sem gledal, kako je delala Anja Panja svoj cigu-migu z vevericami. No, ko je bil cigu-migu gotov, sem pa prišel nazaj na trato. Paličico sem prinesel nazaj, pa niti pogledal nisem, če je bil na njej zlati rogljiček. Kaj meni mar zlati rogljiček! Saj mi ga ni treba — hopsasal«

»Ovbel« je rekel sodnik. »Kocelj, slaba ti bo predla! Sam si priznal, da si odnesel paličico. Na paličici pa je bil zlati rogljiček. A zdaj ga ni nikjer več. Ti si ga skril, Kocelj, samo ti! Zato mi pa zdaj kar lepo povej, kam si ga skril?«

»Nisem ga skril, stric Vitranec, nikamor ga nisem skril,« je odvrnil Kocelj. »Saj sem vam že povedal — hopsasa! Ali vam nisem rekel, da mi ni zatega rogljička prav nič mar in ga še videl nisem? Zato pa ga nisem nikamor skril, vam rečem!«

»Kaj? Priznati nočeš?« je vzrožil Vitranec in se je dvignil. »Ti si ukradel Anji Panji zlati rogljiček. Saj drugi nihče ni imel palice v roki. Pa se lažeš zdaj in nočeš povedati, kam si skril zlati rogljiček. Zato te pa obsodim, pošteno obsodim. Prej pa moram še povprašati tisto-le deklico. Pa mi bo povedala po pravici. A tebi bo gorje, Kocelj! — Le semkaj stopi, deklica! Nikar se ne boji! Vitranec je pošten in pravičen sodnik in ne pusti, da bi kdo trpel krivico zaradi njega. Le semkaj stopil«

Jelica je stala ves čas tam v ozadju. Gledala je in poslušala. Čudila se je vsemu, in skoro strah jo je bilo. Ko jo je poklical Vitranec, se je zgenila in ni vedela, ali bi ga slušala ali ne. Ko jo je poklical Vitranec tretjič, je pa vendar šla počasi proti mizi. Ustavila se je tam in je pogledala Vitrancu v obraz. A Vitranec je dvignil roko in jo vprašal s strogim glasom: »Kako ti je ime in čigava si?«

»Naša Jelica sem iz vasi,« je odgovorila Jelica brez strahu. »Pri tetici sem doma. Šla sem na senožet k stricu. S Kocljem sva šla in sva videla na trati Anjo Panjo. Veverice so jo praskale. Pa se mi

je smilila in sem veverice s šibo. In Anja Panja je bila vesela, ko ni bilo več veveric.«

»A kje je zlati rogljiček?« je vprašal Vitranec s hudim glasom. »Povej, kje je zlati rogljiček? Kam sta ga skrila s Kocljem? Ne boj se me, Jelica! Lepo po pravici povej in potem pojdeš lahko domov.«

»Nisem videla zatega rogljička,« je odvrnila Jelica. »Pa tudi s Kocljem ga nisva nikamor skrila. Le meni verjemite! Kaj bo nama zlati rogljiček!«

Anja Panja se je zasmejala in je sklenila roke. »Ali ju slišiš in vidiš, Vitranec?« je zapiskala, da se je čudno razlegalo po podzemski izbi. »Lažeta se, kakor da si ju najel. A jaz hočem pravice — svoj zlati rogljiček hočem! Zato pa sodi, Vitranec, sodi, da pridem zopet do zatega rogljička. Še nocoj ga moram imeti.«

Vitranec se je res dvignil, da se je z glavo skoro stropa dotikal. Srepa je pogledal Koclja in Jelico in je izpregovoril: »Kocelj je ukradel Anji Panji paličico in zato je ukradel tudi zlati rogljiček. Skril ga je nekam, pa noče povedati, kam. Zato pa ga takoj zaprem v črno ječo. V ječi pa bo sedel toliko časa, dokler ne najdemo zatega rogljička. Jelica pa je domenjena s Kocljem. Zato pa jo obsodim, da pojde iskat tisti zlati rogljiček. Dokler ga ne najde, ne pojde domov. Zastržil bom do tistega časa vso goro, in živa stvar se mi ne zmuzne v dolino... V ječi boš zaprt, Kocelj! Ti, Jelica, boš pa poiskala zlati rogljiček. Ali sta razumela? Ali je bila sodba pametna in pravična, Anja Panja?«

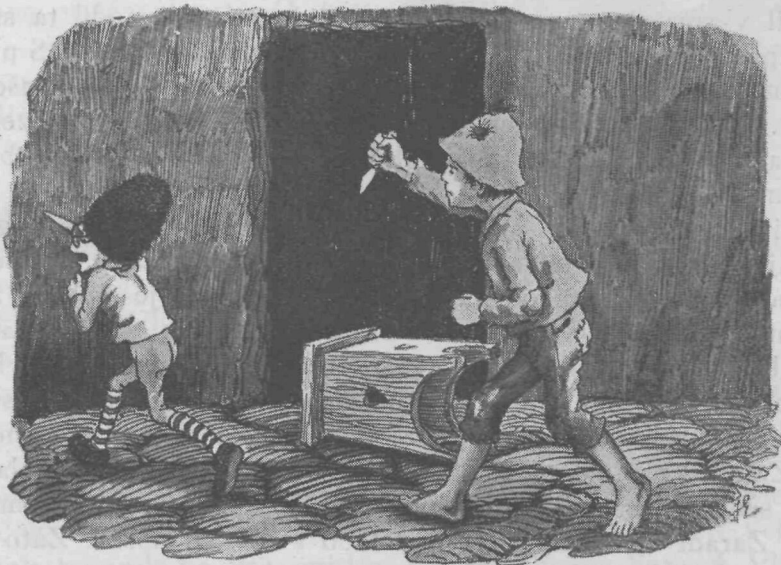
Anja Panja si je mela roke in je vsa zadovoljna kimala z glavo. »Poštena in pravična je tvoja sodba, Vitranec!« je rekla.

»Oha, počasi, počasi — hopsasa!« se je oglasil Kocelj. »Kaj meni mar vaša sodba, stric Vitranec! Vi me ne boste zapirali nikamor, vam rečem — hopsasa! Prišel sem semkaj, da vam zatožim teto Anjaro Panjaro. Pa me je prehitela, ker sem jaz počasne in kratke pameti. Na vasi pravijo tako. Zdaj pa sam vidim, da je res, kar pripovedujejo na vasi o moji pameti... A vse eno vam rečem, stric Vitranec, da me ne boste zapirali. Dva para volov me ne zvlečeta v vašo ječo — hopsasa! Pa tudi našo Jelico mi boste pustili v miru! Takoj zdaj greva domov, ker vidim, da pri vas ni pravice. Sram vas bodi, stric Vitranec! Še bolj sram pa naj bo vas, teta Anjara Panjara — hopsasa! Kar pojdiva, Jelica!«

Kocelj se je nevšečno namrdnil in je prijel Jelico za roko. Kar obrnil se je in je vodil malo deklico s sabo, da bi šel skozi odprtino v votlino. A prestopil ni niti desetkrat, že je skočil za njim sam Vitranec in ga je pograbil. »Kam? Kam, ti nepridiprav?« je vzrojil Vitranec. »Ali ti nisem rekel, da pojdeš v ječo?«

Kocelj pa je cepetnil pošteno z nogo. »Mar mi je vaša ječa!« je zavpil in je bil ves jezen. »Domov grem — hopsasa! A v svojo ječo zaprite rajši Anjaro Panjaro! Ali pa ji kupite nov slamnik, da ne bo strašila s tem obročem na glavi siromašnih ptic... Ne grem, vam rečem! Domov grem in tudi našo Jelico povedem s sabo. A vi mi ne boste branili tega — hopsasa!«

»Bomo videli!« se je zasmel Vitranec. V prste je zažvižgal, in kakor bi trenil, je pritekel v izbo pritlikavec, ki je bil za glavo manjši od Koclja. Obraz mu je bil gladek kakor otroku. Dolg, šilast nos je imel, na nosu pa velika, zeleno obrobljena očala. Na glavi mu je tičala velika, črna kučma, ki mu je tudi ušesa pokrivala. Pritlikavec se je zasmel in je pograbil Koclja okrog pasa. A Kocelj se je odmaknil in je pričel vpiti: »Hopsasa — hopsasa! Ne boste me, ne boste me!« — Bil je ves razjarjen in je potegnil iz žepa svoj rdeči pipec. Odprl ga je in je z odprtim rezilom navalil na pritlikavca. »Čakaj me, potvara prismuknjena — hopsasa!« je zavpil. »Ti boš mene, ti? Čakaj, nos ti odrežem, da ne boš z njim plašil zajcev po samoti. Samo čakaj — hopsasa!«

Pritlikavec je vreščal in je bežal po izbi iz kraja v kraj. Kocelj pa je dirjal za njim in ga je lovil. Neznansko je vpil v svojem srdu, pa niti vedel ni, kaj dela in kaj hoče. Trikrat je že zapodil pritlikavca okrog po izbi. A tedaj ga zgrabi sam Vitranec in ga dvigne visoko proti stropu. Kocelj je pričel cepetati z nogami in vpiti, da je šlo skozi ušesa. »Kaj? Vi ste sodnik? Vi, stric Vitranec?« je vpil Kocelj. »Razbojnik ste — hopsasa, razbojnik, kakor je razbojnica teta Anjara Panjara... Pokažem vam — hopsasa!«

A Vitranec ga ni poslušal. Stisnil je Koclja na vso moč okrog pasu, da je Kocelj umolknil in je samo zaječal od težke bolečine. Kar zamižal je — in ko je zopet odprl oči, je videl, da ni več v razsvetljeni izbi. Strašna tema je bila krog Koclja, in skozi to temo je nesel Vitranec Koclja nekam daleč, kjer ni bilo dneva in solčnih žarkov...

4.

V samotni podzemski izbi se je vedno bolj temnilo. Jasna svetloba, ki se je razlivala skozi odprtino tam na stropu, je bledela vedno bolj. Jelica je slonela vsa plaha tam v kotu ob mrzli steni in je premišljala, kaj bo zdaj z njo. Videla je, kako je odnesel Vitranec Koclja iz izbe, pa je bila tudi prepričana, da se vrne zdaj pa zdaj in ponese tudi njo kdo ve kam. Zato pa jo je bilo strah, da se je pričela tresti po vsem životu. Gledala je na pritlikavca, ki je bil sedel za mizo in je težko sopel zaradi prestanega strahu in dirjanja. Pritlikavec je ječal in se ni niti zmenil za Anjo Panjo, ki mu je neprestano nekaj potihoma govorila. No, naposled se je pa pritlikavec vendarle vzdramil. S pestjo je udaril po mizi in je zavpil z drobnim, nosljivim glasom: »Hudobnica si, Anja Panja! Velika hudobnica si... Zaradi tebe sem bil v smrtni nevarnosti. Kako me je pa tudi podil ta srditež! In s pipcem mi je grozil in mi je hotel odrezati lepi nosek. S pipcem, ti rečem, Anja Panja, s tistim lepim pipcem, ki ga ni lepšega na svetu... Pa vse zaradi tebe in tvoje neumne tožbe. In jezen sem nate zato, tako jezen, da te nikoli več ne pogledam. Kar poberi se, ker sem jezen nate!«

Pritlikavec je udaril še enkrat po mizi in je skočil na noge. Zagledal je Jelico in se je začudil. In Jelica je videla, kako jo gleda pritlikavec skozi velike naočnike. Zbala se je, da si je oči kar zakrila z rokami, da bi ne videla več strašnega možička. A pritlikavec je stopil bliže in se je dotaknil z roko njenega ramena. »Ne boj se, deklica!« je govoril s tihim, sladkim glasom. »Saj nisem tako strašen, kakor me morda sodiš po mojem lepem nosku. O, prav čeden pobič sem. Zato se me pa nikar ne boj! Ali je tudi tebe prignala Anja Panja semkaj na sodbo? Hudobna je Anja Panja, zato sem jezen nanjo. Zaradi nje sem skoro prišel ob svoj lepi nosek. Zato pa ne morem videti Anje Panje. Huj, ne morem!«

»Pusti me!« je odgovorila Jelica in ga niti pogledala ni. »Pusti me! Saj ti ničesar nočem...«

»O, vem, vem!« je dejal pritlikavec in je trikrat pokimal z glavo. »Ničesar mi nočeš, dušica... A mislil sem, da si tudi ti jezna na Anjo Panjo. Pa sem prišel, da jo skupaj prav pošteno ozmerjava in jo zapodiva odtod. No, pa vidim, da se je moram sam lotiti. Pa se je tudi resnično lotim — glej, tako-le!« — In pritlikavec je stekel do mize; na mizo je skočil; za slamnikove krajce je zgrabil Anjo Panjo;

cukal jo je sem in tja in je vreščal: »Hudobnica — čarovnica! Pretepel bi te, da nisem tako majhen. V svoji strašni jezici bi te premikastil, če bi te mogel. Pa ker tega ne morem, bom že jutri nahujskal vse veverice na tebe. Že danes so te nekaj spraskale; a še huje te bodo jutri. Cekin dam že danes za vsak las, ki ti bo ostal na glavi... Da mi napravi hudobnica kaj takega! Moj lepi nosek bi bil šel kmalu pipcu žvižgat — zaradi nje bi bil šel pipcu žvižgat... O, moj lepi nosek!«

Še huje je potegnil pritlikavec za slamnikove krajce. Kar zahreščalo je in je reklo — vrsk! In pretrgali so se krajci in prevrgel se je pritlikavec. »Tudi to, o, tudi to! Napol sem se ubil zaradi tebe, čarovnica — hudobnica! Ob nos sem prišel skoro zaradi tebe; ob življenje bi bil zdaj-le skoro prišel zaradi tebe. O, čakaj me, hudobnica! Ne samo veverice, ampak tudi vse sršene bom naščuval nate. O, vse sršene...«

In pritlikavec bi bil tarnal še dalje, da se ni vrnil zdajci sam Vitranec. »Zapr! sem ga — v ječo sem ga zaprl,« je rekel Anji Panji. »Tam bo pa dobro spravljen, dokler tista-le deklica ne prinese nazaj tvojega zlatega rogljička. Zdaj lahko greš, Anja Panja! Ko najdemo rogljiček, pa te obvestimo, da ga prideš iskat.«

»Lahko noč, Vitranec!« je dejala Anja Panja in se je obrnila. Še enkrat je pogledala s hudim pogledom na Jelico; potem pa je počasi odšla in se ni nič več ozrla nazaj. V izbi se je skoro že stemnilo. Jelica je videla samo še Vitranca, ki je stal sredi izbe in si je gladil dolgo brado. V temi pa se je zdel Vitranec še večji. Jelica se ga je bala tako, da se niti geniti ni upala v svojem kotu. A Vitranec je stopil k njej in ji rekel: »Zdaj pojdeš pa tudi ti! Le lepo poišči tisti zlati rogljiček! Saj veš, da se prej ne vrneš domov, dokler ne najdeš tistega rogljička... Hej, pritlikavec! To deklico spremiš pod milo nebo in se mi takoj vrneš! Ali si razumel?«

Pritlikavec se je privlekel od nekod iz teme in je obstal kraj Vitranca. »Razumel, razumel... Hej, deklica! Ne kremži se in pojdi lepo za manol!«

Že je prijel Jelico za roko. A Jelica se mu je iztrgala in je zajočkala na ves glas: »Pustite me, pustite me! Kaj sem vam napravila? Izpustite ubogega Koclja, da pojdeva skupaj domov!«

»O, seveda, seveda!« je zavpil pritlikavec z nosljajočim glasom. »Izpustimo naj ga, da mi s pipcem odreže moj lepi nosek! Seveda... Pa ne bo nič, deklica! Kar z mano pojdi in se ničesar ne boji!« — Trdo jo je prijel pritlikavec za roko in jo je siloma odvedel do črne odprtine. Tam pa jo je dvignil in jo je postavil v votlino. Jelica je jokala na ves glas, ko je tipala okrog sebe po mrzli steni. A pritlikavec jo je kar prijel za roko in jo je vodil varno skozi črno temo. Dolgo sta hodila in sta ves čas molčala. Samo Jelica je neprestano jokala in je stopicala kraj pritlikavca. Že se je svetilo pred njima v slabi svetlobi in sta prišla do konca Črne lope. Tedaj pa je Jelica prenehala z jokom. Ozrla se je krog sebe in je spoznala, da je že pod milim nebom. Oddahnila se je in se je skoro razveselila. Toda pogledala je v nebo. Tedaj pa se je stresnila. Zakaj videla je nad sabo brleče zvezde; mesec je svetil z neba na črni gozd, ki je sameval tiho in pokojno doli pod njo. In Jelica se je prestrašila in je zatarnala: »Noč je... A kam naj grem ponoči, ko pa ne znam nikamor? Ljubi pritlikavec! Daj, povedi me domov — k tetici me povedi! Pa ti dam velik kolaček. Tetica mi ga je davi spekla, ker je danes moj god... Ljubi pritlikavec! Lepo te prosim...«

A pritlikavec se je posmejal in je rekel: »Ne smem, ne smem, deklica! No, če bi smel, pa bi te nemara res spremil. A ne smem, ker je Vitranec strašno hud človek... Saj bi te spremil, ker jaz resnično nisem tako hudoben. Pa tudi ti ne moreš domov, sirotica! Vitranec je zastražil vso goro; zato pa ne prideš z nje, dokler ne najdeš zlatega rogljička. Pomagal bi ti, deklica, če bi smel. Pa ne morem, ker se bojim za svoj lepi nosek. Odrezal bi mi Vitranec nosek, če bi ti pomagal. A Vitranec je hujši kakor pipec, ki mi je z njim hotel odrezati tisti nepridiprav moj nosek. Zato pa ne morem.«

»Ovbe, ovbe!« je tarnala Jelica. »Pa kam naj se obrnem? Podnevi ne znam nikamor, ponoči ne znam nikamor... Oj, v gozdu me bodo požrle divje zveri. Zlatega rogljička pa tudi nikoli ne najdem. Saj vem, da ga ne najdem... Kam naj grem, ovbe, kam naj grem? In kje bom spala vso to noč? Saj ni hiše v vsem gozdu. Samo strah je, ovbe, strašni strah...«

»Ne boj se, deklica!« jo je tolažil pritlikavec. »Nič ti ne bo hudega. Divjih zveri ni več v gozdu in tudi strahov ni več. Le pogumna bodi in se ničesar ne ustraši! Seveda si sirotica, ker nisi vajena spati v gozdu. Pa pojde, tudi to pojde lepo in brez strahu. Le meni verjemi! Saj pritlikavec Brincelj se nikoli ne laže. Lep nosek ima pritlikavec Brincelj. Pa tudi dobro srce ima pritlikavec Brincelj...«

Kar pojdi po stezici po onem-le rušju! Mesec sveti jasno, da je skoro svetlo kakor podnevi. Pa ti ne bo težka pot do gozda. Tam si pa že dobiš ležišče. Saj noč ne bo mrzla... Sirotica, kar pojdi in Bog naj ti da srečo, da že zarano najdeš zlati rogljiček. Jaz moram nazaj, ker se bojim Vitranca... A da te ne bo strah, ko boš hodila skozi rušje, ti zapiskam milo pesemco. Lep nasek imam; a imam tudi lepo piščalko, da je pod solncem ni lepše... Le pojdi, sirotica! Pa se spominjaj pritlikavca Brincelja in njegovega lepega noska! Le pojdi, le pojdi, ker je že čas!»

Pritlikavec Brincelj se je okrenil in je hipoma izginil nekje v temi. Jelica je ostala sama. Ni vedela, kam bi se obrnila. Šla je navzdol in je prišla do peščenega plazú, ki se je svetil v srebrnih mesečnih žarkih. Tam pa je sedla na kamen. Z rokami si je zakrila obraz in je zajokala na ves glas. »Oj, tetica! Oj, mamica!« je jokala Jelica. »Zakaj ne prideta in mi ne pomagata? Sama sem tu v divji gori, pa ne morem domov... Umrla bom, še nocoj bom umrla, ker me je tako strah! Pomagajte, oj tetica! Oj, mamica v mestu, ali me slišiš?«

A nihče ni slišal sirotne Jelice. Slišal jo je samo pritlikavec Brincelj. Zato pa se je splazil na visoko skalo, ki je bila vsa oblita z jasno mesečino. In pritlikavec Brincelj je utaknil dolgo piščalko v usta. Zapisikal je tako milo in krasno, da se je človeku srce kar tajalo. Zveneli so piščalkini srebrni glasovi vseokrog; peli so in so se smejali tako lepo in ubrano, da je Jelica prenehala z jokom. Pa je poslušala, samo

paslušala in niti vzdihnila ni več. Pozabila je za nekaj trenutkov na svojo nesrečo; pozabila je na tetico in mamico v mestu. Samo čudila se je piščalki, ki je tako lepo pela skozi tiho noč... »Oj, da je moja tista piščalka!« je mislila sama pri sebi. »V mestu bi piskala nanjo, in ljudje bi me poslušali in bi se mi čudili. Mamica bi me kar gledala in bi strmela... Piščalka, oj, lepa piščalka!«

Dolgo, dolgo je pela piščalka tam gori sredi molčečega skalovja. Naposled pa je utihnila, in smrtna tihota se je razprostrla po gorovju. Jelica se je stresnila in se je predramila. — »Brincelj, oj, ljubi pritlikavec Brincelj!« je zaklicala. »Daj, ne prenehaj še! O, zaigraj še

lepo pesem! Vso noč mi piskaj — ali mi pa podari piščalko, da si bom sama svirala.«

A pritlikavec Brincelj ji ni odgovoril. Jelica pa je gledala na strmino in je čakala na odgovor. No, nazadnje se je pa pritlikavec Brincelj vendarle oglasil. A ni odgovoril Jelici, ampak je pričel prepevati veselo pesem. Z lepim, čistim glasom jo je pel, da ga je Jelica vsa zavzeta poslušala. In pritlikavec Brincelj je pel tako-le:

»Pastirček pa z góre gre,
z bele goré;

vriskaj, pastirček moj —
holadijé...«

Ko je pritlikavec Brincelj končal z glasnim vriskom svojo pesem, se je Jelica dvignila. »Oj, zapoj — še mi zapoj!« je zaklicala tja gori v skalovje. »Lepo te prosim, ljubi pritlikavec Brincelj! Strah me je, ker ni živega človeka tod okrog. Daj, zapoj mi še enkrat, ker te tako lepo prosim...«

Pritlikavec Brincelj je pa molčal, pa naj ga je Jelica prosila še tako jako. Jelica pa je čakala in je že mislila, da je pritlikavec odšel nazaj v votlino. Tedaj pa se je oglasilo tam gori na skalovju glasno prasketanje, kakor da bi se bilo sprožilo kamenje in se vali zdaj v globočino. »Oj, pritlikavec Brincelj gre k meni,« se je razveselila Jelica. »Pa sem ga le preprosila. Z mano pojde zdaj, z mano in me povede k tetici. O, pri tetici je tako lepo! A tu gori je strašno, huj, strašno... Pa gre pritlikavec Brincelj — naravnost do mene gre.«

In se je razveselila na vso moč, da je zavpila: »Brincelj, oj, ljubi pritlikavec Brincelj! Pridi k meni! Tu doli sem kraj peščenega plazú... Ali me slišiš, ljubi pritlikavec Brincelj?«

Prasketanje tam med skalovjem je utihnilo. In bilo je zopet vse tiho. Samo Jelica je zopet pričela klicati na ves glas. A nihče ji ni odgovoril in je tudi poslušal ni. Tedaj pa je Jelica izprevidela, da je pritlikavec Brincelj resnično odšel nazaj v votlino in da je prav sama sredi te gorske divjine. Mraz jo je stresel in silen strah se je je polotil, da se je kar obrnila in je pričela teči po strmi stezi med črnim, nizkim rušjem. »Tetica, tetica!« je klicala neprestano v svojem strahu. »Pridite pome, ljuba tetica!«

A gledala ni na desno, ne na levo. Tekla je na vso sapo navzdol in se je spotaknila skoro pri vsakem tretjem koraku. A ni se menila za vse to; ampak je le hitela, da bi čimprej dospela v varno dolino. Mesec je svetil jasno, da se je videlo skoro kakor ob belem dnevu. Zato pa Jelica ni mogla zgrešiti steze in zaiti med gostim rušjem. Vedno bolj se je bližala črnemu gozdu, ki je sameval pod mesečnimi žarki. — »Samo, da bom v gozdu,« je sopla Jelica. »Od tam pa ni več daleč do vasi. Če pridem do kolovozne poti, pa me ne bo nič več strah... Samo, da pridem v gozd!« — Pa je hitela še bolj navzdol; pač se je spotaknila tu pa tam in je padla med rušje. Rušje pa jo je

oprasnilo po licu, da jo je precéj zaskalelo. A ni se zmenila za vse to. Urno se je pobrala in je tekla naprej — naprej, da bi prišla v gozd, ki je stal že blizu tam doli. Pa se je razveselila, ko je bil že tik pred njo. »Hej, gozdiček!« je veselo zaklicala. »Zdaj pa sem že skoro doma. Pri tetici sem že skoraj. Tam pa ni strahu... Gozdiček, hej, moj ljubi gozdiček!«

In res — stopila je v gozd; pod široke bukve je stopila in se je ustavila, da se malo odsope. Znoj si je obrisala z obraza z belo rutico in je gledala okrog sebe. Gosta tema je ležala po vsem gozdu, da se ni videlo nikamor. Široke bukve so imele tako goste veje, da se niso mogli prikrasti mesečni žarki skozi listje. A Jelica se vendar tega ni prestrašila. Saj je vedela, da drži pot samo v vas in nikamor drugam. Kar lepo pojde naprej — in čez pol ure bo že v vasi. Pri tetici bo. V posteljico leže in zaspí in ne bo več mislila na Vitranca, na Anjo Panjo in na strašno noč na samotni gori. O, samo še pol urice, pa bo rešena vsega hudega, ki jo straši sredi noči v tem črnem gozdu... Pa je bila Jelica vesela, tako vesela, da se je kar napotila naprej. Počasi je šla zdaj pod molčečimi bukvami, ker ni videla ničesar pred sabo, niti poti, ki je držala položno navzdol in je bila polna kamenja. A vse eno je prišla že daleč in je že slišala pse, ki so lajali na vasi. In je bila tako vesela, da bi bila vkljub strahu skoro zapela na glas. — »O, tetica, tetica!« je govorila. »Kmalu, kmalu bom potrkala na vrata. Pa boste veseli, tetica, ko me zagledate. In čudili se boste, ko vam povem, kaj vse se mi je danes dogodilo. V jutru pa pojdejo ljudje na goro, da rešijo siromašnega Koclja iz ječe. In ozmerjajo hudobno Anjo Panjo — prav dobro jo ozmerjajo... O, tetica! Samo, da sem spet pri vas, tetica!«

Jelica ni več pazila na pot, ampak je skoro tekla naprej. Tam doli se je že svetlikalo; srebrna mesečina se je poigravala ob črnem grmovju. Pa je Jelica vedela, da je gozda konec. — »Juhej!« je zavriskala polglasno in je stekla do tiste svetlobe. Že je bila tam doli in že so jo obsvetili mesečni žarki. Tedaj pa je obstala in je zavrnila na ves glas. Zakaj hipoma se je dvignilo tam izza grmovja nekaj velikega, črnega in je obstalo za trenutek na poti. Potem pa se je zopet premaknilo in se je bližalo naglo mestu, kjer je stala Jelica. Deklica se je tresla v divji grozi in je bila prepričana, da se je prikazal strah in zdaj prihaja, da jo požre. »Tetica, tetica!« je zašepetala z drhtečimi usti. »Rešite me, tetica!«

Tisto strašno in črno se je približalo in je obstalo pred Jelico. Zasoplo je glasno in se je zasmejalo s piskajočim glasom: »Hehe, ptičica! Rada bi poletela domov — o, seveda, seveda! Kaj ti ni rekel Vitranec, da ne smeš domov, dokler ne najdeš zlatega rogljička? Ne smeš in ne moreš? Pa si pozabila, da je vsa gora zastražena, zaradi tebe zastražena... Le nazaj, le nazaj, ptičica!«

Jelica je pogledala, pa je videla, da stoji pred njo sama Anja Panja. Smejala se je Anja Panja s hudim smehom, in njene oči so se svetile tako čudno, da je bilo Jelico na vso moč strah. Kar obraz je pokrila z rokami in je hotela smukniti mimo Anje Panje. »Pustite me, pustite me!« je zajokala. »Pustite me domov! Kaj mi hočete? Pustite me!«

A Anja Panja jo je zasukala in jo je potisnila nazaj na pot. »Spravi se mi nazaj!« je velela osorno. »Še mi nisi prinesla nazaj ukradenega rogljička. Zato se mi pa spravi nazaj v gozd!«

Glas Anje Panje je bil tako čuden, da se ga je Jelica zbala. Naglo se je obrnila, pa je stekla nazaj v gozd. Niti obrniti se ni več upala, da bi pogledala, če gre Anja Panja za njo. Naglo je stopala navkreber in na dom niti mislila ni več. Saj je vedela, da nocoj ne pride nikamor več. Dejala ji je Anja Panja, pa tudi Vitranec ji je bil rekel, da ne pride nikoli iz gozda, če ne najde tistega zlatega rogljička. O, saj ji res ne preostaja nič drugega, kakor da gre in poišče zlati rogljiček. A kje naj ga išče po širnem gozdu, po črni temi, ko pa ne vidi niti svojega prsta pred očmi? — »Tetica, tetica! Pridite mi pomagat!« je jokala, ko je stopala po strmi poti navkreber. A nihče je ni slišal in ji tudi odgovoril ni. Le doli nekje se je smejala Anja Panja in je govorila nekaj s svojim piskajočim glasom. A tudi Anja Panja je utihnila — in Jelica ni čula živega glasu več.

Visoko je že prišla nazaj v prostrani gozd. Noge so jo bolele, in bila je tako utrujena, da se je komaj še vlekla naprej. Neprestano je jokala in klicala tetico. Sapa ji je pojemala in v prsih jo je pričelo stiskati, da se je morala ustaviti. Zvlekla se je kraj poti in je sedla na rosni, mehki mah. Oči so jo pričele vedno bolj ščemeti, da niti gledati ni mogla več... »Tetica, tetica! Zakaj mi ne pomagate?« je bridko vzdihnila. »Umrjem v gozdu — divje zveri me požró... Tetica, tetica...«

V bukovem vejevju nad njo je vzplahutalo in je zašumelo glasno in rezko. Potem pa je utihnilo za trenutek. Toda že naslednji hip se je zopet oglasilo z votlim, zateglim glasom, da je zvenelo čudno in strašno sredi nočne tišine. »Uhu — uhu,« je pelo tam med vejevjem in je strmelo na deklico z živimi, svetlimi očmi... »Sova je,« je spreletelo Jelico nekaj mrzlega, da se je pričela križati. »Tetica, tetica! Sova me bo... smrt me bo...«

A sova je vzplahutala in je odhitela z drevesa s težkim, glasnim poletom. Jelica se je oddahnila, ko ni bilo sove čuti nikjer več. A vendar se je še tresla po vsem životu in je poslušala, če ne bi zopet slišala strašne ptice. Ko pa je ni bilo od nikoder, je pričela tipati okrog sebe. Zakaj čutila je, da ne more nikamor več z mesta in da je tako trudna, da bi zaspala na trdem kamenu. — »Spat grem — kar na tleh bom zaspala, tetica, tetica!« je govorila in je tipala okrog sebe. Pa je res obtipala velik kup suhega listja, ki je ležal na trati kraj pota. In Jelica se ni prav nič pomišljala. Trudoma se je dvignila in je razbrskala listje. Nahrbtnik si je snela in ga je položila v travo. Legla je v listje in ga je nabrskala nase. Vsa je bila pokrita s suhim listjem; samo obraz ji je bil nepokrit, in Jelici se je zdelo, da bo spala tu lepo in gorko. Trepalnice so ji bile tako težke, da so ji kar same zaprle oči. Roke je prekrizala na prsih, a ni imela niti toliko moči več, da bi napravila križ na čelo.

»Tetica, tetica!« je še bridko vzdihnila. Potem pa je zaspala.

